

“PARADOKS OTYŁOŚCI” U OPARZONYCH – PRAWDA CZY MIT?

Zofia Górecka¹ | Maciej Łączyk¹ | Agnieszka Surowiecka^{1, 2} | Tomasz Korzeniowski^{1, 2} | Kamil Torres^{1, 2} | Jerzy Strużyna¹⁼³

¹ Wschodnie Centrum Leczenia Oparzeń i Chirurgii Rekonstrukcyjnej, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łęcznej

² Katedra i Zakład Dydaktyki i Symulacji Medycznej Uniwersytetu Medycznego w Lublinie

³ Klinika Chirurgii Plastycznej, Rekonstrukcyjnej i Leczenia Oparzeń Uniwersytetu Medycznego w Lublinie

Wstęp W oddziałach oparzeniowych obserwowany jest wzrost liczby otyłych pacjentów. Istnieją dane, że umiarkowana otyłość i nadwaga mają potencjalnie ochronny wpływ na śmiertelność wśród ciężko oparzonych. „Paradoks otyłości” może wynikać z ochronnego działania tkanki tłuszczowej, ze względu na przewodnictwo cieplne oraz potencjał regeneracyjny wynikający z obecności mezenchymalnych komórek macierzystych w tkance podskórnej. **Cel** Celem pracy była weryfikacja korelacji wskaźnika masy ciała (ang. body mass index – BMI; kg/m²) z parametrami klinicznymi pacjentów z oparzeniami oraz ocena występowania „paradoksu otyłości” u oparzonych w stopniu średnim. **Materiał i metody** Retrospektywne badanie obejmujące dorosłych oparzonych hospitalizowanych w WCLOiChR przeprowadzono od stycznia 2019 do stycznia 2021. Do badania zakwalifikowano 149 pacjentów, w proporcji mężczyzn do kobiet od 111 do 37. Średni wiek pacjentów wynosił 47,67 (zakres: 19–89). Średni stopień oparzenia wynosił 11,33 (zakres: 1–41,5%). Średnie BMI w grupie wyniosło 26,96 (SD 4,99, zakres: 18,36–45,80). **Wyniki** Stwierdzona śmiertelność w badaniu wyniosła 0. Długość hospitalizacji u pacjentów z wyższym BMI była krótsza o około 0,586 dnia, przy wzroście BMI o jednostkę ($p=0,034$). Pacjenci z wyższym BMI mieli wyższą hemoglobinę przy przyjęciu ($p=0,025$). Stwierdzono słabą zależność między BMI a fosforanami ($p=0,030$) przy wypisie ze szpitala. Oparzeni z wyższym BMI mieli wyższy poziom glukozy przy przyjęciu ($p=0,043$) i częściej wymagali podawania insuliny niż pacjenci z prawidłową masą ciała, nawet bez wywiadu cukrzycy ($p<0,001$). **Wnioski** Wyniki wskazują na wpływ wyższego BMI na długość hospitalizacji oparzonych, lepszą morfologię oraz lepszy metabolizm fosforanów. „Paradoks otyłości” i ochronne działanie wyższego BMI można odnieść do zawartości białej tkanki tłuszczowej oraz hormonów pochodzących z tkanki tłuszczowej, cytokin i chemokin. Należy przeprowadzić szersze badania prospektywne oceniające zmiany składu ciała u oparzonych, aby dokładnie ocenić wpływ otyłości na rokowanie oparzonych.

Słowa kluczowe: oparzenia, “paradoks otyłości”, wskaźnik masy ciała